

LÓPEZ OJEDA, Esther (coord.). *El islam: presente de un pasado medieval.* Actas. Logroño: Instituto de Estudios Riojanos, 2018. XXVIII Semana de Estudios Medievales. Nájera, del 24 al 28 de julio de 2017. 324 pàgs. [17 x 24].

La XXVIII Setmana d'Estudis Medievals de Nàjera va girar al voltant de l'islam a l'Edat Mitjana. La desena de conferències que van tractar sobre aspectes relacionats amb aquesta temàtica veuen la llum ara en forma de llibre. Un llibre que ens acosta a l'islam medieval no només des de la perspectiva religiosa, sinó que també mitjançant aproximacions socials, culturals i polítiques.

El llibre comença amb la revisió historiogràfica, a càrrec d'Eduardo MANZANO, sobre la denominada conquesta àrab de la Península Ibèrica de l'any 711, posant de relleu la complexitat del tema en qüestió. Seguint amb aquest fil argumental, el segon capítol, d'Alejandro GARCÍA SANJUÁN analitza el catastrofisme i el negacionisme del discurs espanyolista sobre l'origen d'al-Àndalus.

A continuació, Maribel FIERRO reflexiona sobre la pluralitat dins de l'islam prenent com a exemple el cas dels místics polítics d'al-Àndalus. En línia amb els estudis de caràcter més religiós, Salvador PEÑA MARTÍN analitza les diferents interpretacions de l'Alcorà i les seves conseqüències polítiques i socials. D'altra banda, Jesús LORENZO JIMÉNEZ ens aproxima al procés d'islamització de la vall mitjana de l'Ebre entre els segles VIII i IX, mentre Cristina DE LA PUENTE estudia la relació entre guerra i religió a al-Àndalus a través de la contribució dels ulemes i el significat del concepte *jihād*.

El paper de la dona centra l'aportació de Dolors BRAMON, explicant com s'ha establert l'estatus jurídic de la dona en l'islam, des dels significatius avanços inicials a les interpretacions restrictives i denigrants per a la dona que arriben fins a l'actualitat a través de la xaria. Un aspecte relacionat amb el paper de la dona en la societat islàmica medieval és, dins de l'àmbit de la vida quotidiana, la configuració de l'habitatge andalusí, estudiada per Alejandro PÉREZ ORDÓÑEZ mitjançant treballs arqueològics a la província de Màlaga.

Prenent com a base els textos jurídics, Ana ECHEVARRÍA focalitza la seva atenció en les minories als dos costats de la frontera gràcies a l'anàlisi dels tractats signats. I finalment, tanca el llibre, Inés MONTEIRA plantejant una aproximació a les expressions artístiques i els seus significats a través de les transferències artístiques i ideològiques entre al-Andalus i els regnes cristians entre els segles X i XII.

IHE

(Secretaria de la Revista)

Traducción de la reseña anterior:

La XXVIII Semana de Estudios Medievales de Najera giró alrededor del islam en la Edad Media. La decena de conferencias que trataron sobre aspectos relacionados con esta temática ven ahora la luz en forma de libro. Un libro que nos acerca al islam medieval no sólo desde la perspectiva religiosa, sino que también mediante aproximaciones sociales, culturales y políticas.

El libro comienza con la revisión historiográfica, a cargo de Eduardo MANZANO, sobre la denominada conquista árabe de la Península Ibérica del año 711, poniendo de relieve la complejidad del tema en cuestión. Siguiendo con este hilo argumental, el segundo capítulo, de Alejandro GARCÍA SANJUÁN analiza el catastrofismo y el negacionismo del discurso españolista sobre el origen de al-Ándalus.

A continuación, Maribel FIERRO reflexiona sobre la pluralidad dentro del islam tomando como ejemplo el caso de los místicos políticos de al-Ándalus. En línea con los estudios de carácter más religioso, Salvador PEÑA MARTÍN analiza las diferentes interpretaciones del Corán y sus consecuencias políticas y sociales. Por otra parte, Jesús LORENZO JIMÉNEZ nos aproxima al proceso de islamización del valle medio del Ebro entre los siglos VIII y IX, mientras Cristina DE LA PUENTE estudia la relación entre guerra y religión en al-Ándalus a través de la contribución de los ulemas y el significado del concepto *yihad*.

El papel de la mujer centra la aportación de Dolors BRAMON, explicando cómo se ha establecido el estatus jurídico de la mujer en el islam, desde los significativos avances iniciales a las interpretaciones restrictivas y denigrantes para la mujer que llegan hasta la actualidad a través de la sharía. Un aspecto relacionado con el papel de la mujer en la sociedad islámica medieval es, dentro del ámbito de la vida cotidiana, la configuración de la vivienda andalusí, estudiada por Alejandro PÉREZ ORDÓÑEZ mediante trabajos arqueológicos en la provincia de Málaga.

Tomando como base los textos jurídicos, Ana ECHEVARRÍA focaliza su atención en las minorías a ambos lados de la frontera gracias al análisis de los tratados firmados. Y finalmente, cierra el libro, Inés MONTEIRA planteando una aproximación a las expresiones artísticas y sus significados a través de las transferencias artísticas e ideológicas entre al-Ándalus y los reinos cristianos entre los siglos X y XII.

IHE
(Secretaría de la Revista)